

Sprookjes enzo

De maan in het zand

Lesmap

De Compagnie

Spel: Peter Dewel en Pietro Chiarenza

Concept: Marcello & Pietro Chiarenza

Regie en scenografie: Pietro Chiarenza

Muziek: Michele Moi

Kostuum & beeld: Margot De Group

Techniek: Rebecca Rosseel

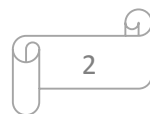
Verkoop: www.collageproducties.be

Contact

Sprookjes enzo, Juliaan Dillensstraat 21, 2018 Antwerpen

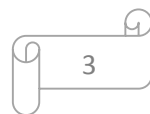
Maya Van Puymbroeck: maya@sprookjes.be

www.sprookjes.be

Inhoud

Over de lesmap
Over Sprookjes enzo
De maan in het zand
Maan- en sterrenkoekjes
Een slaapliedje
In de maneschijn
Licht en donker
Leestips
Tot slot

Over de lesmap

Dit is een lesmap als inleiding of naverwerking van de voorstelling *De maan in het zand*.

Met *De maan in het zand* is Sprookjes enzo toe aan haar 5de kinderproductie en meer specifiek aan haar 4de kleuter- en peutervoorstelling.

Na de succesvolle producties *De Tuin* (2008), *Aquarium* (2009), *Sneeuw!* (2010) en *In de wolken* (2012) werkt Sprookjes enzo graag verder voor de allerkleinsten.

Sprookjes enzo wil met haar specifieke taal en objecten het kleine aanbod peuter- en kleutervoorstellingen kwalitatief vergroten en de kinderen een bijzondere (eerste) theaterervaring aanbieden. Sprookjes enzo gelooft in de kracht van het spel. *De maan in het zand* zet de kinderen aan tot spelen: spelenderwijs objecten manipuleren, materialen voelen, acties nabootsen, opgaan in hun eigen fantasie... Tijdens de voorstelling zijn er momenten waarin de kinderen genieten van een absolute vrijheid. Op andere momenten wordt hun deelname gestuurd door de acteurs. Ze worden gestimuleerd om samen te spelen, twee aan twee of in groep. Na de voorstelling ruimt iedereen mee op.

Sprookjes enzo kiest ervoor om heel laagdrempelig te werken. Zo wordt er scène op scène gespeeld. De kinderen zitten op bankjes rond het speelveld. Alle fysieke barrières zijn weggewerkt. De acteurs spreken de kinderen direct aan en nodigen hen uit om te participeren. De kinderen hoeven niet stil te blijven zitten, ze worden hoofdrolspelers in hun eigen verhaal!

Voor sommige kinderen zal *De maan in het zand* een eerste ervaring zijn met de bijzondere wereld van het theater. Om hen op deze ervaring voor te bereiden, reikt Sprookjes enzo specifiek materiaal aan om te werken rond de voorstelling.

Sprookjes enzo richt zich hierbij vooral op ludiek en spelgericht lesmateriaal.

Over Sprookjes enzo

Sprookjes enzo is een culturele vzw, een professioneel gezelschap opgericht op 1 mei 2006. De artistieke kern bestaat uit vader Marcello Chiarenza en zijn zoon Pietro Chiarenza. De organisatorische en zakelijke omkadering wordt verzorgd door Maya Van Puymbroeck en het grafische werk neemt Margot De Group op zich.

Het verhaal van Sprookjes enzo begint bij de Zomer van Antwerpen (ZvA). Arcipelago Circo Teatro, de circustheatercompagnie van Marcello Chiarenza en Alessandro Serena was in 2004 voor een tweede keer te gast tijdens het zomerfestival. De ontmoeting tussen Pietro Chiarenza, scenograaf bij Arcipelago en Maya Van Puymbroeck, communicatiemedewerkster bij ZvA resulteerde in het oprichten van Sprookjes enzo.

De gezamenlijke inzet van Sprookjes enzo is verhalen vertellen, verhalen zoeken om te vertellen en dit door middel van een bijzonder rijke taal: verteltheater gekoppeld aan figuratieve kunst. Sprookjes enzo wil bewijzen dat hun manier van objectentheater werkt voor alle kinderen, van 1 tot 10 jaar. Door hen op te splitsen in ruime ontwikkelingsfasen (1-3 jaar peuters, 3-5 jaar kleuters, 5-10 jaar schoolgaande kinderen) kan Sprookjes enzo heel specifiek met hen werken. Sprookjes enzo speelt in gelijk welke ruimte, theatrale en niet-theatrale locaties om op die manier een heel breed publiek te bereiken.

De maan in het zand

**Een droomvoorstelling die je doet dromen
met de ogen open...**

De maan in het zand is een interactieve voorstelling voor peuters en kleuters van 1 tot 3 jaar. Reis met ons mee naar de maan, naar haar stille, zachte witte strand waar pratende schapen, witte flamingo's en slaapwandelaars op zoek naar hun hoofdkussen ons vergezellen.

Een voorstelling zo rond en helder als de volle maan.
Spring met ons van ster tot ster!

Maan- en sterrenkoekjes

Ingrediënten voor 20 koekjes:

- * 1 ei
- * 150 g boter (koud)
- * 100 g basterdsuiker wit
- * 200 g bloem

Benodigdheden:

- * keukenmachine
- * deegroller
- * Vershoudfolie
- * bakpapier
- * Sterren- en maanvormpjes

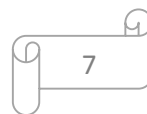
Bereiding van de koekjes

- * Splits het ei en gebruik alleen de eidooier. Meng vervolgens alle ingrediënten in de keukenmachine tot het deeg een korrelige structuur heeft. Kneed de deegkrumels met koele handen tot een samenhangend deeg. Rol tot een bal en verpak in vershoudfolie en laat het 30 min. in de koelkast rusten.
- * Verwarm de oven voor op 175 °C. Bestuif het werkblad met wat bloem en rol het deeg uit tot een lap van ca. 40 x 40 cm en 3-4 mm dik. Steek met behulp van uitsteekvormpjes koekjes uit het deeg. Kneed het resterende deeg tot een bal en rol opnieuw uit tot al het deeg gebruikt is. Leg de koekjes op enige afstand van elkaar op een met bakpapier beklede bakplaat.
- * Bak de koekjes in het midden van de oven in 15-20 min. lichtbruin en gaar. Neem ze van de bakplaat en laat afkoelen, bij voorkeur op een rooster.

Bewaartip: Je kunt de koekjes 3 dagen van tevoren bereiden. Bewaar in een luchtdichte trommel.

Extra: Leg na het bakken een laagje glazuur (suikersiroopje of eetbare lijm) op de koekjes en strooi daar allerlei decoraties overheen. Met eetbare glittertjes of pareltjes veranderen de koekjes in schitterende sterren of maantjes.

Je kan ook gaan voor nootjes, gedroogd fruit of chocolade hagelslag.

Een slaapliedje

In de maneschijn is een bekend Nederlands kinderliedje. Het kinderliedje kan worden ondersteund door bewegingen met de handen. Kinderen worden zo in hun motorische ontwikkeling gestimuleerd en leren de gebaren die bij de woorden horen.

Liedjestekst

In de maneschijn

In de maneschijn

Klom ik op een trapje naar het raamkozijn

En je raadt het niet

En je raadt het niet

Zo doet een vogel

En zo doet een vis

Zo doet een duizendpoot die schoenenpoetser is

En dat is één

En dat is twee

En dat is dikke, dikke, dikke tante Kee

En dat is recht

En dat is krom

En dan draaien we het wielje nog eens om

Rom bom

Tekst	Beweging
In de maneschijn	Cirkel in de lucht met de handen op het woord 'maneschijn'
Klom ik op een trapje naar het ...	Omhoog klimmen met de vingers of handen
... raamkozijn	Vierkant maken in de lucht met twee wijsvingers
En je waagt/raadt het niet	Heen en weer zwaaien met de wijsvinger
Zo doet/vliegt een vogel	Vliegen met de handen of armen
En zo doet/zwemt een vis	Slingerende (vis)beweging met de handen tegen elkaar
Zo doet een duizendpoot die schoenenpoetser is	Boenen met de ene hand over de andere
En dat is één	Eén vinger omhoog
En dat is twee	Twee vingers omhoog
En dat is dikke, dikke, dikke tante Kee	Dikke buik suggereren door de armen rond voor buik te houden
En dat is recht	Armen recht vooruit
En dat is krom	Gekromde armen
En dan draaien we het wielje nog eens om	Om elkaar heen draaiende handen
Rom bom	Vuisten op elkaar slaan, of: 1 klap in handen, 1 klap op knieën

Op <https://www.youtube.com/watch?v=Rq4Z0nQhrP0&gl=BE> vindt u een filmpje terug met het liedje en de bijhorende bewegingen.

In de maneschijn

We prikken zelf een maan uit een bordje die zelfs licht geeft in het donker! Knutsel je mee?

Activiteit:

Beeld: maan prikken uit bordje

Materiaal:

- * Kartonnen bordje
- * Prikkers
- * Prikmatjes
- * Glow-in-the-darkverf en eventueel gele verf
- * Stempels

Differentiatie:

Voor peuters die niet kunnen prikken knipt de juf of meester een maan uit.

Hulp bij aanzet tot stempelen of afwerking

Uitleg:

Juf of meester tekent een lijn op het bordje (= de maan). Daarna wordt dit door de peuters en kleuters uitgedrukt. Dan wordt er glow-in-the-darkverf voorzien waarmee de peuters en kleuters hun maan kunnen stempelen. Eventueel kan er ook gele verf voorzien worden om de maan eerst geel te verven/te stempelen en daarna een laagje glow-in-the-darkverf te geven. Juf of meester kan het effect demonstreren door het donker te maken in de klas: Kijk, de maan licht op!

Vaardigheden:

- * Klein-motorische vaardigheden ontspannen
- * uitvoeren – priktechniek oefenen.
- * Exploreren van nieuwe materialen
- * Experimenteren met verschillende beeldelementen: kleur, vorm, lijn, versiering, ritme, vlak...
- * Met materialen en hulpmiddelen vorm geven aan de eigen belevingswereld.
- * Dag en nacht onderscheiden

Licht en donker

Wie is wie? (Spaans-schimmenspel) Tijdsduur: ± 30 minuten.

Benodigdheden: Grote spot (60 W), doek van ± 2 meter hoog en ± 3 meter breed, verduisterbare ruimte, tafels.

Vorbereidingen en didactische aanwijzingen:

- * De ruimte moet zo goed mogelijk verduisterd worden, de spot mag met de achterkant tegen de muur staan, het doek wordt daar ongeveer drie meter voor gehangen (aan bijvoorbeeld een gespannen touw). Naast het doek wordt met behulp van de tafels een afscherming gemaakt, waar de kinderen achter kunnen gaan zitten. De verkleedkleden heeft de leerkracht in zijn buurt. Voor het doek worden banken of stoelen neergezet. Eventueel kan een kleine spot wat zaallicht geven, zodat het niet al te donker is.
- * De leerkracht neemt plaats aan de zijkant van het doek, zodat hij alle kinderen kan overzien. De kinderen nemen plaats voor het doek, uitgezonderd die kinderen die spelen.

Beginsituatie en doelstelling:

- * Eerste kennismaking met het schimmenspel.
- * De kinderen worden bewust gemaakt van hun eigen schaduw, ze zien dat je ook als schaduw te herkennen bent door bepaalde karakteristieke gegevens.
- * Ze ontdekken het verschil tussen licht en donker, dag en nacht.

Lesverloop:

- * Voorafgaand aan het schimmenspel, kunnen de kinderen wennen aan het verschil tussen licht en donker door in de ontdekhoek van de klas verschillende lampjes te plaatsen en de ruimte te verduisteren. De leerkracht of de kinderen kunnen deze lampjes aan- en uitschakelen en zo de kinderen laten wennen aan de verduistering van de ruimte.

- * De kinderen nemen plaats op de bank, steeds komt een groepje naar voren; zij nemen plaats achter de tafels zodat de andere kinderen niet kunnen zien wie er achter het doek gaat lopen. Één voor één lopen de kinderen nu achter het doek langs. Ze ontdekken zelf hoe ze het best lang het doek kunnen lopen.
- * Met behulp van verkleedkleden mogen een aantal kinderen het moeilijker maken.
- * Ook kunnen ze proberen juist onherkenbaar te worden voor de toeschouwers. De belangrijke vraag is steeds: Hoe komt het nu dat we kunnen zien dat het ... is? (Of:

Hoe komt het dat we dit niet kunnen zien?) Ook de leerkracht laat zich als schaduwbeeld herkennen, of illustreert aan de hand van eigen voorbeeld.

- * Als laatste krijgen de kinderen de opdracht om een leuke, rare of gekke schaduw te maken, ze kunnen zich even "uitleven" achter het doek.

Enkele leestips

Op zoek naar enkele voorleesverhalen voor in de klas rond de thema's uit de voorstelling? Graag doen wij alvast de volgende suggesties:

- *Olifant en de tijdmachine* (thema: tijd)

Auteur: Max Velthuijs

Uitgeverij: Leopold

Verhaal: Olifant krijgt van Krokodil een tijdmachine cadeau. Hij vindt het prachtig totdat hij ontdekt dat een klok onverbiddelijk doortikt en hij steeds een dag ouder wordt.

- *Nippertje* (thema: tijd)

Auteur: Rian Visser

Uitgeverij: Gottmer Uitgevers Groep

Verhaal: De avonturen van een egeltje dat overal te laat komt omdat het nog zoveel dingen wil doen.

- *Finn en de maan* (thema: slapen gaan)

Auteur: Lin De Laat

Uitgeverij: Clavis

Verhaal: Finn kan niet slapen tot de maan hem te hulp schiet.

Tot slot

Beste leerkracht,

We hopen dat deze lesmap een hulp is geweest bij de voorbereiding en de verwerking van *De maan in het zand* van Sprookjes enzo.

Wij hopen u spoedig opnieuw op een van onze voorstellingen te verwelkomen!

Hebt u opmerkingen, tips of vragen? Wij luisteren graag! Laat ons gerust iets weten via onderstaande contactgegevens.

Wij zullen met plezier antwoorden op uw bericht.

Vele magische groeten,

Het team van Sprookjes enzo

Pietro Chiarenza & Maya Van Puymbroeck

